

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Evy Šonkové a soudců Tomáše Kocourka a Sylvy Šiškeové v právní věci žalobce: **B. H.**, zastoupený Mgr. Václavem Klepšem, advokátem se sídlem náměstí Svobody 50, Sušice, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 9. 2023, č. j. MPSV2023/189720/-914, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 28. 11. 2023, č. j. 33 Ad 22/2023-40,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 28. 11. 2023, č. j. 33 Ad 22/2023-40, **se z r u š u j e**.
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 9. 2023, č. j. MPSV2023/189720/-914, **se z r u š u j e** a věc **se v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o žalobě ani o kasační stížnosti.
- IV. Žalovaný **j e p o v i n e n** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti ve výši **509 Kč**, a to do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.
- V. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Václavu Klepšovi, advokátovi, **se p ř i z n á v á** odměna ve výši **2 600 Kč**, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Úřad práce České republiky – krajská pobočka v Plzni (dále „úřad práce“) zamítl rozhodnutím ze dne 25. 7. 2022, č. j. 17279/2022/SUS, návrh žalobce na změnu výše příspěvku na péči ze dne 8. 6. 2022 s odkazem na zjištění učiněná při sociálním šetření dne 21. 6. 2022 a na závěry posudkového lékaře ze dne 30. 6. 2022. Rozhodnutím ze dne 8. 12. 2022, č. j. MPSV-2022/219255-914, žalovaný zamítl odvolání žalobce a prvoinstanční rozhodnutí potvrdil na základě posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále „PK MPSV“) ze dne 16. 11. 2022. Proti rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu u Krajského soudu v Plzni, který rozhodnutí žalovaného zrušil rozsudkem ze dne 30. 5. 2023, č. j. 33 Ad 3/2023-27 (dále „zrušené rozhodnutí“, „krajský soud“ a „první rozsudek“), a vrátil mu věc k dalšímu řízení s odůvodněním, že zrušené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neboť neobsahuje dostatečně konkrétní důvody hodnocení schopnosti žalobce zvládat aktivity v oblasti výkonu tělesné hygieny a fyziologické potřeby. Posudky se s argumentací žalobce bezesbýtku nevypořádaly, proto nejsou úplné, přesvědčivé ani srozumitelné. Krajský soud dále uložil žalovanému provést doplnění sociálního šetření a posudku PK MPSV. V dalším řízení byly v souladu s požadavkem formulovaným krajským soudem nově doloženy lékařské zprávy z oblasti denzitometrie, urologie, neurologie a ortopedie. PK MPSV vypracovala dne 16. 8. 2023 nový posudek, kterým potvrdila, že žalobce není schopen zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby a tento stav existoval i ke dni 8. 6. 2022. Na základě tohoto posudku žalovaný rozhodnutím označeným v záhlaví zamítl žalobcovo odvolání a potvrdil rozhodnutí úřadu práce s tím, že posuzovaný i nadále splňuje pouze podmínky pro přiznání stupně I (lehká závislost) ve smyslu § 8 odst. 2 písm. a) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách (dále „zákon o sociálních službách“). Rozhodnutí žalovaného (dále „napadené rozhodnutí“) žalobce napadl žalobou, kterou krajský soud zamítl v záhlaví označeným rozsudkem (dále „napadený rozsudek“).

[2] Krajský soud konstatoval, že napadené rozhodnutí je odůvodněno dostatečně. Nový posudek je úplný, přesvědčivý a srozumitelný, vychází z řádně zjištěného skutkového stavu a jeho závěr je náležitě odůvodněný. Za bezpředmětnou označil krajský soud námitku žalobce stran jeho omezené schopnosti pohybu, připomněl přitom, že už v prvoinstančním rozhodnutí bylo konstatováno, že potřebuje pomoc při zvládání základní životní potřeby „mobilita“. K námitce žalobce ohledně neschopnosti včas zvládat výkon fyziologické potřeby krajský soud odkázal na § 9 odst. 5 zákona o sociálních službách a vyhlášku č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách (dále „vyhláška“). Uvedl, že posudek ze dne 16. 8. 2023 se podrobně vyjadřuje jak ke schopnosti žalobce dojit samostatně na WC, tak ke schopnosti samostatně používat inkontinenční pomůcky. Z jeho závěrů je zjevné, že u žalobce nelze považovat tuto základní životní potřebu za nezvládnutou. K námitce žalobce, že by mělo být provedeno aktuální sociální šetření za účelem zjištění jeho zhoršeného zdravotního stavu, krajský soud mj. uvedl, že při přezkumu napadeného rozhodnutí musel vycházet ze skutkového stavu, který existoval ke dni rozhodování správního orgánu. Korigoval současně své předchozí konstatování z prvního rozsudku, v němž žalovanému uložil vyžádat doplnění sociálního šetření. Potenciální zhoršení zdravotního stavu žalobce může být zohledněno v řízení o nové žádosti.

II. Argumentace účastníků řízení

[3] Žalobce (dále „stěžovatel“) brojí proti napadenému rozsudku kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“).

[4] Stěžovatel namítá, že krajský soud měl napadené rozhodnutí zrušit z důvodu nepřezkoumatelnosti pro neúplně zjištěný skutkový stav. Napadené rozhodnutí vzešlo z řízení zatíženého vadami – správní orgán v něm podle stěžovatele porušil základní zásady činnosti správních orgánů tím, že nedostatečně zjistil skutkový stav, když neprovedl sociální šetření a neobstaral další podklady podle § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách. Podle stěžovatele je závěr krajského soudu, že žalovaný nemusel provádět aktuální sociální šetření, nejen v rozporu s požadavky zákona a související ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 23. 9. 2009, č. j. 4 Ads 57/2009-53), ale i s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve spojení s požadavky judikatury, aby rozhodování správních orgánů vycházelo ze skutkového stavu v době vydání nového rozhodnutí v návaznosti na zrušující rozsudek krajského soudu. Žalovaný neprovedení aktualizovaného sociálního šetření nijak neodůvodnil, zatížil tak své rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti. Protože krajský soud tento postup aproboval, je stejnou vadou zatížen také napadený rozsudek. Podle stěžovatele krajský soud postupoval rovněž procesně nesprávně, když neprovedl předložené důkazy a na tvrzení stěžovatele ohledně zhoršení jeho zdravotního stavu reagoval odkazem na řízení o nové žádosti.

[5] Stěžovatel v kasační stížnosti připomněl, že opakovaně bezúspěšně namítal podjatost lékařů, kteří posuzovali stupeň jeho závislosti. Vyjadřuje dále pochybnost nad úplností a přesvědčivostí postupu PK MPSV. Tyto nedostatky podle něj vyplývají už ze skutečnosti, že nebyl vůbec přizván k jednání PK MPSV, a to ani po opakovaných telefonátech. PK MPSV se podle něj navzdory § 25 odst. 3 zákona sociálních službách ani nepokusila získat vlastní náhled na aktuální zdravotní stav stěžovatele a vyšla výhradně z předložených lékařských zpráv, aniž by je posoudila v kontextu či vyjasnila rozpor mezi nimi a opakovanými námitkami stěžovatele.

[6] Vadou nepřezkoumatelnosti bylo napadené rozhodnutí podle stěžovatele zatíženo také proto, že správní orgán se dostatečně nevypořádal s otázkou neuznání neschopnosti zvládat základní životní potřeby „tělesná hygiena“ a „výkon fyziologické potřeby“ vypočtené v příloze č. 1 vyhlášky. Z lékařských zpráv, sociálního šetření, vyjádření charity i stěžovatele samotného vyplývá, že není schopen včas používat WC, to je přitom dle vyhlášky nezbytnou podmínkou pro konstatování schopnosti zvládat tuto základní životní potřebu. Správní orgán nesprávně vychází z dokumentace ošetřujícího lékaře, podle které stěžovatel zvládá s oporou chůzi do 100 m a je způsobilý samostatně užívat inkontinenční pomůcky. Stěžovatel poukázal na to, že údaj o zvládání chůze sám korigoval, nicméně schopnost samostatně ujít určitou vzdálenost není rozhodující pro zvládání včasného použití WC, neboť na dosažení a použití WC má kvůli inkontinenci krátký čas. Sám žalovaný navíc vyhodnotil, že stěžovatel nezvládá ani základní životní potřebu „mobilita“. Podotýká, že inkontinenční pomůcky nepřispívají ke schopnosti včas používat WC, po jejich užití je navíc nezbytná výměna, kterou stěžovatel samostatně nezvládá, s čímž se žalovaný dostatečně nevypořádal. Schopnost používat hygienické pomůcky je přitom uvedena jako samostatná

aktivita indikující zvládání životních potřeb – žalovaný tak nesprávně rozšiřuje aspekty zvládání aktivity včasného použití WC ve smyslu přílohy č. 1 vyhlášky.

[7] Žalovaný ve svém vyjádření navrhl, aby byla kasační stížnost zamítnuta jako nedůvodná. Uvedl, že v návaznosti na závěry prvního rozsudku požádal PK MPSV opětovně o posouzení zdravotního stavu stěžovatele, přičemž v novém posudku je věnována pozornost především dřívějšímu nedostatečnému posouzení otázky zvládání základních životních potřeb tělesné hygieny a výkonu fyziologické potřeby. Napadený rozsudek žalovaný nepovažuje za nepřezkoumatelný. Odmítá, že by měl povinnost provést nové sociální šetření. Zdůraznil dále, že mezi ním a stěžovatelem není sporu o zjištění zdravotního stavu, nýbrž pouze o závěrech, které z něj žalovaný dovodil. Pokud osoba zvládá vypočtené aktivity sama za použití pomůcek, nejde o neschopnost zvládat základní životní potřebu. Při hodnocení zvládání základních životních potřeb nelze vycházet z dílčích lékařských zpráv, ale je naopak potřeba posuzovat všechny podklady v souhrnu.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[8] Kasační stížnost je přípustná a projednatelná.

[9] S ohledem na to, že v řízení před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, je podle § 104a odst. 1 s. ř. s. potřeba nejdříve posoudit, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud tomu tak není, kasační stížnost bude odmítnuta pro nepřijatelnost. Nejvyšší správní soud ve své judikatuře popsal podmínky, za jejichž splnění je kasační stížnost přijatelná. V klíčovém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, popsal tyto čtyři typové případy: „1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu. 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. [...] 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. [...] 4) [P]okud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.“

[10] Za důvod přijatelnosti kasační stížnosti stěžovatel výslovně označil zaprvé skutečnost, že krajský soud rozhodoval v rozporu s judikaturou NSS (konkrétně s rozsudkem ze dne 2. 4. 2014, č. j. 3 Ads 50/2013-32) a že kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Jako druhý důvod přijatelnosti stěžovatel uvedl, že napadený rozsudek vykazuje zásadní pochybení spočívající v neprovedení některých důkazů a v mylném posouzení nezákonnosti a nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, které má dopad do jeho hmotněprávního postavení, neboť v důsledku zamítnutí žaloby zůstává jeho závislost posouzena ve stupni I. namísto II.

[11] Stěžovatel blíže nespécifikoval, v čem spatřuje rozpor napadeného rozsudku s rozsudkem NSS č. j. 3 Ads 50/2013-32. V odkazovaném případě se PK MPSV odchýlila od posouzení základní životní potřeby „výkon fyziologické potřeby“ v posudku okresní správy sociálního zabezpečení, aniž by uvedla dostačující důvody pro změnu hodnocení. NSS konstatoval, že odvolací správní orgán zatížil rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti, a krajský soud mu tudíž správně uložil v dalším řízení doplnit posudek tak, aby bylo zřejmé,

pokračování

z jakých důvodů žalobkyně zvládala, či nezvládala výkon fyziologické potřeby. V nyní řešené věci podobný rozpor mezi posudky nenastal. Krajský soud v prvním rozsudku pouze konstatoval, že žalovaný ve zrušeném rozhodnutí dostatečně neodůvodnil své závěry ohledně zvládání životních potřeb tělesné hygieny a výkonu fyziologické potřeby. V rozsudku NSS ze dne 23. 9. 2009, č. j. 4 Ads 57/2009-53, citovaném v kasační stížnosti, Nejvyšší správní soud aproboval závěr krajského soudu, který zrušil rozhodnutí žalovaného z důvodu, že posudek, o nějž se opíralo, neobsahoval jediný odkaz na podklady, z nichž měla PK MPSV podle § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách vycházet. Napadené rozhodnutí v nyní řešené věci nicméně vychází z posudku, v němž je důsledně odkazováno jak na jednotlivé lékařské zprávy, tak na výsledek sociálního šetření. Nejvyšší správní soud tak neshledal rozpor napadeného rozsudku s odkazovanou (ani jinou) judikaturou, a kasační stížnost z tohoto důvodu přijatelná být nemůže (k postupu NSS zahrnujícímu rozlišování námitek stran přijatelnosti srov. např. rozsudek NSS ze dne 11. 6. 2021, č. j. 10 As 154/2021-23, body 9-11).

[12] Kasační stížnost je nicméně přijatelná z druhého důvodu uváděného stěžovatelem. Krajský soud v bodě 26 prvního rozsudku uvedl, že „je nezbytné posudek PK MPSV ČR řádně doplnit ve smyslu vyhlášky [...]“, a že „pro jeho rozhodnutí je rozhodující skutkový a právní stav v době rozhodování správního orgánu, tj. 8. 12. 2022. Jedná se o potřebu zásadního doplnění skutkového stavu věci a další zhodnocení obsahu nových podkladů tak již bude na posudkové komisi a potažmo dále správním orgánem.“ V bodě 27 pak uložil žalovanému, aby si vyžádal „doplnění sociálního šetření a posudku PK MPSV ČR ze dne 16. 11. 2022 ve shora naznačeném směru.“ Navzdory tomuto právnímu názoru krajského soudu žalovaný nevyžádal doplnění sociálního šetření. V bodě 26 napadeného rozsudku tento postup krajský soud aproboval a svůj původní požadavek na doplnění sociálního šetření formulovaný v bodě 27 prvního rozsudku označil za nesprávný a nedůvodný s ohledem na § 75 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatel v této souvislosti namítá, že krajský soud procesně nesprávně neprovedl potřebné důkazy z důvodu svého mylného přesvědčení, že žalovaný nebyl povinen opatřit některé podklady. Už v žalobě pak podotýkal, že napadené rozhodnutí je výsledkem pouhého doplnění a přeformulování závěrů zrušeného rozhodnutí.

[13] Stěžovatel správně poukazuje na to, že krajský soud pochybil, když neuposlechnutí pokynu z prvního rozsudku přešel a od svého závazného právního názoru se odchýlil. Takový postup považuje ustálená judikatura NSS za jednoznačně nepřijatelný. Jak shrnul NSS v rozsudku ze dne 20. 5. 2024, č. j. 9 As 66/2023-72, č. 4615/2024 Sb. NSS, „[n]erespektování závazného právního názoru krajského soudu má [...] za následek zrušení nového rozhodnutí správního orgánu bez dalšího (rozsudek ze dne 18. 9. 2003, čj. 1 A 629/2002-25, č. 73/2004 Sb. NSS; z poslední doby např. rozsudek ze dne 18. 6. 2020, čj. 2 Afs 282/2018-41, bod 31; rozsudek ze dne 25. 2. 2021, čj. 9 Afs 177/2020-48, bod 35). V řízení o žalobě proti novému rozhodnutí správního orgánu se u těch otázek, kter[e] byly krajským soudem zodpovězeny při zrušení původního rozhodnutí, přezkoumává pouze to, zda správní orgán postupoval v souladu se závazným právním názorem krajského soudu; ohledně takto vyřešených otázek totiž již není prostor pro polemiku“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 12. 2020, čj. 1 As 312/2020-39, bod 32; obdobně např. rozsudek ze dne 1. 9. 2010, čj. 3 As 9/2010-73). Ostatně ani Nejvyšší správní soud nemůže přehodnocovat závazný právní názor vyslovený v prvním zrušujícím rozsudku krajského soudu, pokud proti němu správní orgán nepodal kasační stížnost, ač mohl, a proti jeho závěrům brojí až v kasační stížnosti podané proti dalšímu rozsudku

krajského soudu (rozsudky ze dne 10. 3. 2016, čj. 7 Afs 333/2015-47; ze dne 25. 8. 2016, čj. 9 As 201/2015-34, body 22–24; z poslední doby např. rozsudek ze dne 18. 6. 2020, čj. 2 Afs 282/2018-41, bod 33).“

[14] Rozhoduje-li soud opětovně v materiálně stejné věci, je při absenci jakékoliv relevantní skutkové či právní změny v mezidobí vázán právním názorem, který již při předchozím rozhodování v této věci učinil (body 32 a 34 citovaného rozsudku č. j. 9 As 66/2023-72). Krajský soud se k potřebnosti doplnění sociálního šetření závazně vyjádřil již v prvním rozsudku. O relevantní změně skutkového či právního stavu přitom nelze hovořit, žalovaný ani nic v tomto směru netvrdil. Nesouhlasil-li žalovaný s právním názorem krajského soudu, mohl jej napadnout kasační stížností. Pokud tak neučinil, měl se pokynem krajského soudu řídit, a to i pokud jde o opatření dalších skutkových zjištění. Nerespektoval-li žalovaný závazný pokyn krajského soudu a v žalobě na to stěžovatel poukázal, nemohl tento nedostatek zůstat v napadeném rozsudku nevypořádan s tím, že původní pokyn soudu byl zmatečný.

[15] Podle Nejvyššího správního soudu je za nezměněného skutkového a právního stavu potřeba striktně trvat na bezvýhradné vázanosti správního orgánu závěry soudního přezkumu. Cesta k možné změně vede pouze přes kasační stížnost, a není namístě spoléhat, že bude nakonec akceptováno rozhodnutí porušující pokyn krajského soudu, byť by jeho výsledek nenesl rysy nezákonnosti.

[16] Krajský soud, vázán svým dřívějším posouzením, měl v dané situaci napadené rozhodnutí zrušit. Neučinil-li tak, dopustil se zásadního procesního pochybení, které zakládá přijatelnost kasační stížnosti. Jak uvedl Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 29. 3. 2007, č. j. 2 Azs 137/2006-67, institut nepřijatelnosti nelze vykládat tak, že není důvodu považovat za přijatelnou kasační stížnost opřenou o důvodné námitky proti procesnímu pochybení krajského soudu, pokud se lze podle obsahu spisu s vysokou pravděpodobností domnívat, že i kdyby k tomuto procesnímu pochybení nedošlo, rozhodnutí v dané věci by nebylo pro stěžovatele příznivější. Nejvyšší správní soud tak nemá možnost zvažovat, nakolik (ne)mohlo doplnění sociálního šetření vést k výsledku s odlišným dopadem do hmotněprávního postavení stěžovatele, v takovém případě by totiž jeho hmotněprávní pozici posuzoval mimoprocesními metodami.

[17] Z výše uvedeného důvodu je kasační stížnost stěžovatele rovněž důvodná. Krajský soud měl napadené rozhodnutí zrušit z důvodu podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s., protože při rozhodování žalovaného bylo podstatně porušeno ustanovení o řízení před správním orgánem (§ 78 odst. 5 s. ř. s.), což mohlo ovlivnit zákonnost napadeného rozhodnutí. Tím je naplněn kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

[18] Zbývajícím námitkám stěžovatele nicméně Nejvyšší správní soud nepřisvědčil.

[19] Stěžovatel v kasační stížnosti opakuje námitku podjatosti lékařů, kteří posuzovali stupeň jeho závislosti. Stejně jako ve správní žalobě nicméně neuvedl žádný konkrétní důvod, pro který by měli být lékaři z posuzování vyloučeni – důvodem podjatosti přitom nemůže být samotný jejich postup ve stěžovatelově věci (rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2014, č. j. 4 Ads 105/2013-29, bod 24). Stěžovatel byl povinen uvést konkrétní důvody v žalobě

pokračování

tvrzené podjatosti, neučinil-li tak, nebylo úkolem krajského soudu, aby je z vlastní iniciativy domýšlel. Tato námitka tudíž není důvodná.

[20] Stěžovatel dále namítal, že napadený rozsudek je nepřezkoumatelný pro nesrozumitelnost nebo nedostatek důvodů. Krajský soud podle něj pouze přejal nepřezkoumatelný závěr žalovaného, že je schopen zvládat základní životní potřeby tělesné hygieny a výkonu fyziologické potřeby. Vadou nesrozumitelnosti ani nedostatku důvodů ve smyslu ustálené judikatury NSS, například rozsudků ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 31. 1. 2008, č. j. 4 Azs 94/2007-107, či ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-76, však napadený rozsudek zcela zjevně netrpí. Krajský soud v bodech 19-27 odůvodnění dostatečně rozvedl, proč považuje napadené rozhodnutí za srozumitelné a adekvátně odůvodněné, vyjádřil se přitom jak k otázce mobility (bod 20), tak otázky (ne)způsobilosti zvládat výkon fyziologické potřeby a užití běžně dostupných pomůcek (bod 24), které jsou výslovně označeny v kasační stížnosti.

[21] Co se týče zvládání základní životní potřeby tělesné hygieny, lze přisvědčit stěžovateli, že krajský soud tuto otázku zmínil jen velmi obecně. Není však možné opomíjet, že stěžovatel závěry žalovaného v tomto směru ani nijak nerozporoval v žalobě. Touto námitkou se tak nemohl zabývat ani Nejvyšší správní soud (§ 104 odst. 4 s. ř. s.).

[22] Nejvyšší správní soud nemohl přisvědčit ani námitce stěžovatele, že způsobilost používat běžně dostupné inkontinenční pomůcky nepřispívá ke schopnosti zvládat výkon fyziologické potřeby ve smyslu přílohy č. 1 vyhlášky. K této otázce se judikatura Nejvyššího správního soudu vyjadřovala opakovaně (srov. např. rozsudky ze dne 29. 4. 2020, č. j. 1 Ads 462/2019-18, bod 20, případně ze dne 7. 12. 2016, č. j. 6 Ads 70/2016-30, bod 23). Odůvodnění napadeného rozsudku v tomto ohledu nijak nevybočuje a krajský soud správně vyhodnotil, že neschopnost zvládat výkon fyziologické potřeby u stěžovatele není dána, má-li zachovánu schopnost používat inkontinenční pomůcky v přijatelném standardu, jak vyplývá z lékařských zpráv a jejich posouzení v posudku PK MPSV.

IV. Závěr a náklady řízení

[23] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud výrokem I. tohoto rozsudku zrušil napadený rozsudek. Současně rozhodl výrokem II. i o zrušení napadeného rozhodnutí, neboť pro takový postup byl důvod již v řízení před krajským soudem [§ 110 odst. 1 věta první před středníkem ve spojení s jeho odst. 2 písm. a) s. ř. s.], a žalovanému věc vrátil k dalšímu řízení [§ 78 odst. 4 ve spojení s § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.].

[24] Žalovaný je vázán výše vysloveným právním názorem Nejvyššího správního soudu [§ 78 odst. 5 ve spojení s § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s.]. Především tak bude muset v dalším řízení respektovat závazný právní názor formulovaný krajským soudem v jeho prvním rozsudku a doplnit sociální šetření v souladu s jeho pokynem. Všechny shromážděné podklady pak zhodnotí podle jejich relevance a všech zákonných hledisek a rozhodne znovu.

[25] O náhradě nákladů řízení o žalobě a kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaný neměl ve věci úspěch, a tudíž nemá právo na náhradu nákladů řízení. Celkový procesní úspěch v řízení o žalobě i o kasační stížnosti je třeba připsat stěžovateli. Stěžovatel bez bližšího upřesnění navrhoval,

aby mu byla přiznána náhrada nákladů řízení. Stěžovateli v řízení před NSS vznikly hotové výdaje (§ 57 odst. 1 s. ř. s.) ve výši 89 Kč, tvořené poštovným za zaslání kasační stížnosti (obálka na č. l. 8 spisu NSS), ve výši 82 Kč, tvořené poštovným za zaslání vyplněného potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech fyzické osoby pro osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce (obálka na č. l. 18 spisu NSS), ve výši 90 Kč, tvořené poštovným za zaslání dokumentů podle výzvy NSS k doplnění informací o majetkových poměrech (obálka na č. l. 23 spisu NSS), a ve výši 79 Kč, tvořené poštovným za zaslání dokumentů dokládajících jeho zdravotní stav (obálka na č. l. 26 spisu NSS). V řízení před krajským soudem vznikly stěžovateli hotové výdaje ve výši 87 Kč, tvořené poštovným za zaslání žaloby proti napadenému rozhodnutí (obálka na č. l. 15 spisu krajského soudu), a ve výši 82 Kč, tvořené poštovným za zaslání vyjádření (obálka na č. l. 32 spisu krajského soudu). Vznik jiných nákladů ze spisu neplyne a stěžovatel jej ani netvrdí. NSS proto stěžovateli přiznal náhradu nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti v celkové výši 509 Kč, kterou je mu žalovaný povinen uhradit ve lhůtě uvedené ve výroku IV.

[26] Stěžovateli byl usnesením NSS ustanoven zástupcem advokát. V takovém případě platí hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Pro určení výše nákladů spojených s tímto zastoupením se použije podle § 35 odst. 2 s. ř. s. vyhláška č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Ustanovený zástupce učinil v řízení o kasační stížnosti dva úkony právní služby, a to převzetí a příprava zastoupení včetně první porady s klientem [§ 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu] a doplnění kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Za každý úkon náleží zástupci odměna 1 000 Kč [§ 9 odst. 2 ve spojení s § 7 bodem 3 advokátního tarifu], zvýšená o 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Protože zástupce není plátcem DPH, jedná se o částku konečnou. Ustanovenému zástupci tak náleží odměna ve výši 2 600 Kč splatná ve lhůtě uvedené ve výroku V.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. října 2024

Eva Šonková
předsedkyně

senátu